

EKOLOGICKÉ PRÍPRAVKY NA OCHRANU VEGETATÍVNYCH ORGÁNOV POĽNOHOSPODÁRSKÝCH PLODÍN PROTI OBLIGÁTNYM PATOGÉNOM

Ing. Jozef DRIMAL, CSc,
BIOMO spol. s r.o., Trnava

Múčnatky patria k rozšíreným obligátnym parazitom poľnohospodárskych kultúr. Ich výskyt sa každoročne zaznamenáva v rozdielnom stupni. Múčnatky sú významné z hľadiska znižovania úrody.

Prípravky určené na ochranu poľnohospodárskych kultúr proti múčnatkám sú formulované prevažne na báze anorganických a organických zlúčenín síry.

Do podmienok ekologického poľnohospodárstva je v obmedzenom množstve povolená na ochranu proti múčnatkám elementárna síra v práškovej formulácii. Efektívna aplikácia najmä z dôvodu nerozpustnosti práškovej formulácie síry vo vode a rýchlej sedimentácii v aplikačnom zariadení je náročná.

Získala sa tekutá vodou riediteľná formulácia účinnej látky Sulfatan s celkovým obsahom síry 70 g S / L vo forme polysulfidu Ca.

Na báze účinnej látky Sulfatan sa v laboratórných podmienkach výroby pripravil prípravok Ekosulfan v tekutej vo vode rozpustnej formulácii ktorá umožní :

- efektívnejšiu účinnosť účinnej látky ošetrením väčšieho povrchu rastlinnej časti
- tekutá formulácia prípravku umožní šetrnú aplikáciu pomocou trysiek aplikátora s priemerom 1 mm čo umožní znížiť dávku prípravku a účinnej látky na hektár.
- formulácia prípravku zabezpečuje postupné uvoľňovanie účinnej látky z absorbčného média, čím sa dosiahne dlhšie trvajúci účinok účinnej látky
- zníži sa zaťaženie životného prostredia v porovnaní s aplikáciou práškovej síry

V rokoch 2003 – 2004 sa účinok prípravku Ekosulfan proti múčnatke trávovej *Erysiphe graminis* f.sp.tritici, a hrdzi pšeničnej *Puccinia recondita* Rob.ex Desm. hodnotil v presných poľných pokusoch na lokalite Borovce po foliárnej aplikácii na odrodu Vanda.

Prípravok Ekosulfan znížil stupeň napadnutia listov múčnatkou v porovnaní s neošetrenou kontrolou o 30 % a stupeň napadnutia listov hrdzou o 44 %.

Prípravok Ekosulfan znížil stupeň napadnutia klasov múčnatkou o 14 % a stupeň napadnutia klasov hrdzou o 41 % v porovnaní s neošetrenou kontrolou.

Prípravok Ekosulfan sa aplikoval foliárne na sedem odrôd jačmeňa jarného proti múčnatke trávovej *Erysiphe graminis* f.sp.hordei za účelom stanovenia odrodovej citlivosti . Presné poľné pokusy sa realizovali na lokalite Borovce. Sledovali sa ukazovatele dĺžka klasu, hmotnosť klasu, počet zŕn v klase, hmotnosť zrna v klase.

Analýza rozptylu sledovaných faktorov poukázala na nevýznamný vplyv ošetrenia ako faktora na úroveň hodnôt všetkých sledovaných ukazovateľov.

Prípravok Ekosulfan sa aplikoval foliárne v polopravádzkových pokusoch PD Hlohovec šetrnou aplikáciou s obsahom účinnej látky 350g v 100 L vody . ha⁻¹ .

Účinnosť prípravku Ekosulfan proti múčnatke viniča *Uncinula necator* v roku 2004 , ktorá sa hodnotila v čase zberu bola na listoch 33 % . Na strapcoch bola účinnosť prípravku proti múčnatke v čase zberu 75,4 % porovnateľná s chemickým prípravkom Discus.

Účinnosť prípravku Ekosulfan proti plesni sivej *Botrytis cinerea* na strapcoch v čase zberu bola v priemere za roky 2003 – 2004 75 %.

Účinnosť prípravku Ekosulfan proti peronospóre viniča *Plasmopara viticola* na strapcoch v čase zberu bola v roku 2004, (rok so silným výskytom) 32 %.

Zistovala sa tiež účinnosť prípravku proti živočíšnym škodcom viniča hroznorodého.

Účinnosť prípravku Ekosulfan proti *Lobesia botrana* Obaľovač mramorovaný na strapcoch v čase zberu bola v priemere za roky 2003 – 2004, 64 %.

Účinnosť prípravku Ekosulfan proti *Calepitrimerus vitis* Hálkovec viničový na listoch v čase zberu bola v priemere za roky 2003 – 2004, 53 %.

Účinnosť prípravku Ekosulfan proti *Colomerus vitis* Vlnovník viničový na listoch v čase zberu bola v priemere za roky 2003 – 2004, 79 %.

Zaznamenal sa protimúčnatkový efekt prípravku Ekosulfan proti *Podosphaera leucotricha* na listoch jablone v porovnaní s neošetrenou kontrolou.